

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 305/2018 «Περί Εφημερίων και Διακόνων» (ΦΕΚ Α' 153/22.8.2018)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 305/2018 «Περί Εφημερίων και Διακόνων» (ΦΕΚ Α' 153/22.8.2018)

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχουσα υπόψει:

- 1. Τις διατάξεις των άρθρων 36 παρ. 6, 37 παρ. 2 και 38 παρ. 2 του ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» (ΦΕΚ Α' 146/31.5.1977).*
- 2. Τις από 7.12.2016 και 6.6.2017 αποφάσεις της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου.*
- 3. Την από 8.2.2018 απόφαση της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας.*
- 4. Το γεγονός ότι εκ του παρόντος Κανονισμού δεν προκαλείται δαπάνη, ψηφίζει τον 305/2018 Κανονισμό έχοντα ούτω:*

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 305/2018

Περί Εφημερίων και Διακόνων.

Άρθρο 1

Γενικές έννοιες

1.α'. Εφημέριος καλείται κληρικός της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ελλάδος, κατέχων το δεύτερο βαθμό της Ιερωσύνης (Πρεσβυτέρου), κανονικώς χειροτονημένος και εξαρτημένος κανονικώς υπό του επιχωρίου Μητροπολίτου, ο οποίος καλύπτει τις λατρευτικές, τις ποιμαντικές και τις προνοιακές ανάγκες της Ενορίας (άρθρα 1 παρ. α και 3 Κανονισμού της Εκκλησίας της Ελλάδος 8/1979, ΦΕΚ Α' 1/5.1.1980).

β'. Διάκονος καλείται κληρικός της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ελλάδος, κατέχων τον πρώτο βαθμό της Ιερωσύνης, κανονικώς χειροτονημένος και εξαρτημένος κανονικώς εκ του επιχωρίου Μητροπολίτου, ο οποίος διακονεί τον Επίσκοπο ή Πρεσβύτερο κατά την τέλεση της Θείας Λειτουργίας και των άλλων Ιερών Μυστηρίων, των Ακολουθιών του εορταστικού κύκλου της Εκκλησίας και κάθε άλλης ιεροπραξίας. Συνεπικουρεί στα ποιμαντικά και προνοιακά έργα της Ιεράς Μητροπόλεως ή της Ενορίας.

2. Η Ενορία, ως βασική μονάδα κανονικής οργανώσεως του εκκλησιαστικού βίου, αποτελεί, ως προς τις νομικές σχέσεις της, Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, ιδρύεται δε όπως ορίζει το άρθρο 36 παρ. 2 του ν. 590/1977 (Α' 146). Η Ενορία διοικείται από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, που συγκροτείται κατά το άρθρο 7 του Κανονισμού 8/1979 (Α' 1/5.1.1980), όπως ισχύει.

3. Κέντρο της εκκλησιαστικής ζωής της Ενορίας αποτελεί ο ενοριακός Ιερός Ναός, οριζόμενος με απόφαση του οικείου Μητροπολιτικού Συμβουλίου (άρθρο 36 παρ. 4 του ν. 590/1977).

4. Η Ενορία έχει σαφώς καθορισμένη εδαφική περιφέρεια, τα όρια της οποίας καθορίζονται από το οικείο Μητροπολιτικό Συμβούλιο (άρθρο 36 παρ. 3 του ν. 590/1977) τηρουμένων, ως προς τον αριθμό των ενοριτών, για την ίδρυση νέας Ενορίας ή τη συγχώνευση υφισταμένων όμορων Ενοριών, των διατάξεων του άρθρου 3 του Κανονισμού 8/1979 (Α' 1/5.1.1980).

5. Σε κάθε Ενορία τηρείται με μέριμνα του Εφημερίου ή των Εφημερίων κατάλογος των ενοριτών.

6. Οι Εφημέριοι είναι πνευματικοί - θρησκευτικοί λειτουργοί και, ακόμα και όταν ασκούν καθήκοντα διοικήσεως των Ενοριών (Ν.Π.Δ.Δ.), δεν είναι διοικητικοί υπάλληλοι του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. κατά την έννοια του άρθρου 103 του Συντάγματος.

Άρθρο 2

Εφημέριοι ενοριακών Ιερών Ναών

1. Οι Εφημέριοι των ενοριακών Ιερών Ναών μεριμνούν για τη λατρευτική και την πνευματική ζωή των ενοριτών και για όλα τα ζητήματα, τα οποία αφορούν στην πνευματική, την προνοιακή και την υλική ζωή της Ενορίας.

2. α'. Τα του βαθμολογίου, της μισθοδοσίας και της συνταξιοδοτήσεως των Εφημερίων διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις (άρθρο 38 παρ. 1 του ν. 590/1977) και τον παρόντα Κανονισμό.

β'. Η αναγνώριση και λήψη σύνταξης από τους Εφημερίους δεν αναιρεί την κανονική τους υπαγωγή ως κληρικών στην Ιερά Μητρόπολη, από την οποία συνταξιοδοτήθηκαν.

3. Οι κενές οργανικές εφημεριακές θέσεις πληρούνται με εγγάμους και με αγάμους Πρεσβυτέρους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα Κανονισμό. Η ανάκληση του διορισμού των αγάμων κληρικών από θέση Εφημερίου ή Διακόνου και, σε περίπτωση που έχουν και την μοναχική ιδιότητα (ιερομόναχοι ή ιεροδιάκονοι), η έκδοση εντολής επιστροφής τους στην Ιερά Μονή της μετανοίας τους, απόκειται στη διακριτική ευχέρεια και πνευματική κρίση του οικείου Μητροπολίτου.

4. Επιτρέπεται στον Μητροπολίτη ο διορισμός σε κενή εφημεριακή θέση, και μέχρι πληρώσεώς της, «τοποτηρητή Εφημερίου» ή, εάν στην Ενορία δεν υφίσταται Εφημέριος με τα νόμιμα προσόντα, ώστε να ασκήσει την προεδρία Εκκλησιαστικού Συμβουλίου (π.χ. είναι αλλοδαπός) ή ο υπάρχων Εφημέριος κωλύεται, έχει παραιτηθεί ή παυθεί από την προεδρία, ο διορισμός «προεδρεύοντος Εφημερίου» με καθήκοντα προεδρίας του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, ο οποίος σε αμφότερες τις ανωτέρω περιπτώσεις υπηρετεί παράλληλα σε άλλη Ενορία με πλήρη εφημεριακά καθήκοντα.

5. Χειροτονίες Εφημερίων άνευ αναφοράς σε συγκεκριμένη Ενορία, απαγορεύονται απολύτως κατά τους όρους των Ιερών Κανόνων ως απολελυμένες. Διορισμός εφημερίου, που δεν πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις είναι άκυρος. Απαγορεύεται η χειροτονία μοναχού για τις λειτουργικές ανάγκες Ιεράς Μονής ή Ησυχαστηρίου, εάν δεν είναι εγγεγραμμένος στο μοναχολόγιό τους.

6. Εάν ο προς χειροτονία υποψήφιος προέρχεται από άλλη Ιερά Μητρόπολη, τότε ο Μητροπολίτης, που πρόκειται να τον χειροτονήσει, οφείλει να ζητήσει γραπτώς πληροφορίες

αναγκαίες και συναφείς προς την καταλληλότητα του υποψηφίου για τα καθήκοντα του κληρικού από τον Μητροπολίτη της περιφέρειας, από την οποία ο υποψήφιος προέρχεται.

Άρθρο 3

Οργανικές θέσεις Εφημερίων

1. Οι υφιστάμενες και λειτουργούσες ενορίες διατηρούνται. Σε κάθε ενορία υφίσταται μία τουλάχιστον οργανική θέση Εφημερίου.

2. Σε πόλεις με πληθυσμό άνω των 200.000 κατοίκων, σε κάθε ενορία υφίσταται μία οργανική θέση Εφημερίου ανά δύο χιλιάδες οικογένειες και δεν υπερβαίνουν τους πέντε τακτικούς Εφημερίους ανά ενορία.

3. Σε πόλεις με πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων, σε κάθε ενορία υφίσταται μία οργανική θέση Εφημερίου ανά χίλιες οικογένειες.

4. Σε πόλεις με πληθυσμό έως 100.000 κατοίκους, σε κάθε ενορία υφίσταται μία οργανική θέση Εφημερίου ανά πεντακόσιες οικογένειες.

5. Σε πόλεις με πληθυσμό έως 100.000 κατοίκους και σε νησιά, όπου το ένα τρίτο τουλάχιστον του πληθυσμού είναι αλλοδαποί ή αλλόθρησκοι ή ετερόδοξοι, με απόφαση της Δ.Ι.Σ., μετά από σχετική γνωμοδότηση της Συνοδικής Επιτροπής επί των Δογματικών και Νομοκανονικών Ζητημάτων, σε ενορία άνω των τετρακοσίων οικογενειών μπορεί να διορισθεί και δεύτερος Εφημέριος.

6. Σε Ο.Τ.Α. που αποτελούν κοινώς γνωστά κέντρα παραθερισμού και έχουν τουλάχιστον τετρακόσιες μόνιμες οικογένειες, με απόφαση της Δ.Ι.Σ., μετά από σχετική γνωμοδότηση της Συνοδικής Επιτροπής επί των Δογματικών και Νομοκανονικών Ζητημάτων, μπορεί να διορισθεί και δεύτερος Εφημέριος.

7. Για την εφαρμογή των παραγράφων 2-5 του παρόντος άρθρου ο αριθμός των οικογενειών ορίζεται, αφού διαιρεθεί διά του 4 ο αριθμός των Ορθοδόξων Χριστιανών της συγκεκριμένης κάθε φορά ενορίας.

8. Μία οργανική θέση εφημερίου υφίσταται και σε κάθε Ιερό Προσκυνηματικό Ναό, η οποία καλύπτεται με προκήρυξη ή απόσπαση ή μετάθεση εφημερίου κατά τη διακριτική ευχέρεια του επιχωρίου Μητροπολίτου, ο δε Κανονισμός λειτουργίας εκάστου Ιερού Προσκυνηματος δύναται να προβλέπει ή να συνιστά περισσότερες οργανικές θέσεις εφημερίων.

Άρθρο 4

Προκήρυξη και κάλυψη οργανικών εφημεριακών θέσεων

1. Οι Εφημέριοι διορίζονται με απόφαση του οικείου Μητροπολίτου κατά την διαδικασία που περιγράφεται κατωτέρω. Εξαιρούνται από τη διαδικασία αυτή οι εφημεριακές θέσεις στους Μητροπολιτικούς Ιερούς Ναούς, στις οποίες διορίζονται οι Εφημέριοι από τους οικείους Μητροπολίτες χωρίς προηγουμένη προκήρυξη.

2. Σε κενή οργανική θέση Ενορίας ο οικείος Μητροπολίτης δύναται, κατόπιν προκηρύξεως ή και χωρίς προκήρυξη, να διορίσει ως εφημέριο ιερομόναχο ή έγγαμο, ήδη υπηρετούντα σε άλλη Ενορία ή μη, κληρικό.

3. Εφόσον, κατόπιν χηρείας της εφημεριακής θέσεως, ο οικείος Μητροπολίτης αποφασίσει την κάλυψή της με προκήρυξη, αυτή αναγιγνώσκεται στον ενοριακό Ιερό Ναό, όπου υφίσταται η θέση αυτή, και δημοσιεύεται διά του Δελτίου «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ή και διά του τοπικού τύπου με δαπάνη της Ενορίας ή διά της επίσημης ιστοσελίδας της Ιεράς Μητροπόλεως, καλεί τους βουλόμενους και έχοντες τα απαιτούμενα κανονικά και νόμιμα προσόντα, να υποβάλουν τα δικαιολογητικά τους στοιχεία, μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση της προκηρύξεως, προκειμένου να καταλάβουν την κενή οργανική θέση Εφημερίου.

4. Εάν παρέλθει άπρακτη η ως άνω προθεσμία, εξακολουθεί να ισχύει η δημοσιευθείσα προκήρυξη για δύο ακόμη μήνες.

5. Αποκλείεται από την θέση υποψηφιότητας καθηρημένος κληρικός της Εκκλησίας της Ελλάδος ή άλλου εκκλησιαστικού κλίματος.

Άρθρο 5

Δικαιολογητικά για την κατάληψη εφημεριακής θέσεως

Ο υποψήφιος Εφημέριος οφείλει να υποβάλει στον οικείο Μητροπολίτη, μέσα στη ρητώς αναφερόμενη στην προκήρυξη της εφημεριακής θέσεως προθεσμία, έγγραφη αίτησή του συνοδευόμενη από:

α) Απολυτήριο Στρατού ή πιστοποιητικό νόμιμης απαλλαγής από κάθε στρατιωτική υποχρέωση, εμφανίζον και τους λόγους της νόμιμης απαλλαγής.

β) Επικυρωμένο Τίτλο των σπουδών του.

γ) Πιστοποιητικό του οικείου Δήμου ή από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικού Δημοτολογίου (Ο.Π.Σ.Ε.Δ.) περί της ιθαγένειας και του έτους της γεννήσεώς του.

δ) Βεβαίωση της αρμόδιας Εκκλησιαστικής Αρχής, ότι τόσο ο υποψήφιος όσο και η σύζυγος του έχουν τελέσει πρώτο γάμο.

ε) Κανονική συμμαρτυρία Πνευματικού κατά τον παραδεδομένο τύπο.

στ) Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.

ζ) Έγγραφη και ενυπόγραφη δήλωση - συγκατάθεση της συζύγου του.

η) Πιστοποιητικό της αρμόδιας Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής (165 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει), για την υγεία και αρτιμέλεια του υποψηφίου Εφημερίου.

θ) Υπεύθυνη δήλωση με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του υποψηφίου Εφημερίου, ότι ούτε διώκεται για αξιόποινη πράξη, ούτε εκκρεμεί εναντίον του κατηγορία για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη.

ι) Λευκό ποινικό μητρώο (ως προς αδικήματα κωλυτικά της Ιερωσύνης). Η οικεία Ιερά Μητρόπολη ζητεί με δικές της ενέργειες απόσπασμα Ποινικού Μητρώου από την αρμόδια υπηρεσία.

Άρθρο 6

Μορφωτικά προσόντα Εφημερίων

1. Τα μορφωτικά προσόντα των Εφημερίων καθορίζουν τον διορισμό τους σε ενορίες:

α) Σε πόλεις με πληθυσμό άνω των 40.000 κατοίκων, οι κάτοχοι πτυχίου ημεδαπής Πανεπιστημιακής Σχολής ή νομίμως αναγνωρισμένου πτυχίου αλλοδαπής Πανεπιστημιακής Σχολής και οι πτυχιούχοι των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών.

β) Σε πόλεις με πληθυσμό έως 40.000 κατοίκους, όσοι έχουν εξετασθεί επιτυχώς στα μισά τουλάχιστον υποχρεωτικά μαθήματα, τα οποία απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου ημεδαπής ή ομοταγούς αλλοδαπής Πανεπιστημιακής Σχολής, οι πτυχιούχοι των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, οι πτυχιούχοι Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής τριετούς φοιτήσεως, οι πτυχιούχοι οποιουδήποτε Τ.Ε.Ι. και οι απόφοιτοι των Κέντρων Ιερατικής Μαθητείας (Κ.Ι.Μ.) ή μεταλυκειακής εκκλησιαστικής εκπαίδευσεως (παλαιά Δ' τάξη Εκκλησιαστικού Λυκείου, Εκκλησιαστικό Ι.Ε.Κ. κ.λπ.).

γ) Σε κωμοπόλεις με πληθυσμό έως 5.000 κατοίκους, και οι απόφοιτοι Μέσης Εκκλησιαστικής Σχολής ή, γενικώς Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσεως.

δ) Σε χωριά με πληθυσμό έως 2.000 κατοίκους, και οι απόφοιτοι Υποχρεωτικής Εκπαίδευσεως. Διευκρινίζεται ότι η έννοια της πόλεως δεν ταυτίζεται προς εκείνη του Δήμου.

2. Με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος, επιτρέπεται ο διορισμός Εφημερίων της αμέσως κατώτερης κατηγορίας σε εφημεριακές θέσεις της αμέσως ανώτερης, εφόσον μετά τη δημοσίευση της σχετικής προκηρύξεως και την παρέλευση απράκτων των τασσομένων προθεσμιών, δεν εμφανίσθηκαν υποψήφιοι της ανώτερης αυτής κατηγορίας.

Άρθρο 7

Ανακήρυξη υποψηφίων Εφημερίων και εκδίκαση ενστάσεων

1. Ο οικείος Μητροπολίτης, εντός δεκαπέντε ημερών μετά την παρέλευση της προθεσμίας, που ορίζεται με το άρθρο 4 παρ. 3 του παρόντος Κανονισμού, αφού διενεργήσει έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών, ανακηρύσσει τους υποψηφίους Εφημέριους με πράξη του, η οποία κοινοποιείται νομίμως προς το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο. Η πράξη αναγιγνώσκεται στον ενοριακό Ιερό Ναό, αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων αυτού, καθώς και στην ιστοσελίδα, εάν υπάρχει, της Ενορίας. Στον οικείο Μητροπολίτη επιστρέφεται αποδεικτικό από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, το οποίο πιστοποιεί ότι έγιναν οι ανωτέρω ενέργειες της Ενορίας και εάν υπεβλήθησαν στην Ενορία ενστάσεις.

2. Εντός δεκαπέντε ημερών, μετά την πρώτη ημέρα της κατά την προηγούμενη παράγραφο αναρτήσεως, δικαιούνται τόσο οι Εκκλησιαστικοί Σύμβουλοι, όσο και οποιοσδήποτε ενορίτης να υποβάλουν στον οικείο Μητροπολίτη απ' ευθείας ή μέσω της Ενορίας εγγράφως και ενυπογράφως αιτιολογημένη ένσταση για κάποιον από τους υποψηφίους. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, ο οικείος Μητροπολίτης αποφαίνεται επί των υποψηφίων, επιλέγει τον κατάλληλο και κοινοποιεί την απόφασή του στο οικείο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται να προβεί παραχρήμα στην ανάρτηση της αποφάσεως επί δεκαπέντε ημέρες στον πίνακα ανακοινώσεων του ενοριακού Ιερού Ναού, καθώς, εάν υπάρχει, στην ιστοσελίδα της Ενορίας.

3. Κατά της αποφάσεως του οικείου Μητροπολίτου μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου (Δ.Ι.Σ.) εντός δεκαήμερου από της τελευταίας ημέρας της αναρτήσεως της αποφάσεως σύμφωνα με τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου. Η προσφυγή ασκείται από οποιονδήποτε από τους συνυποψηφίους ή τους ενορίτες, με έγγραφο απευθυνόμενο προς τον οικείο Μητροπολίτη, ο οποίος υποχρεούται εντός μιας εβδομάδος να το διαβιβάσει με όλον τον σχηματισθέντα από την αρχή της διαδικασίας φάκελο στη Δ.Ι.Σ., προκειμένου να κρίνει την

προσφυγή, κατόπιν σχετικής γνωμοδοτήσεως της Συνοδικής Επιτροπής επί των Δογματικών και Νομοκανονικών Ζητημάτων.

4. Πριν από την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας και την εκπνοή των συναφών προθεσμιών απαγορεύεται η χειροτονία του υποψηφίου.

5. Εάν ο επιλεγείς ως Εφημέριος από τον οικείο Μητροπολίτη, δεν προσέλθει αδικαιολογήτως κατά την ορισθείσα ημέρα για να χειροτονηθεί, θεωρείται ότι δεν αποδέχεται την εκλογή. Αν δε δεν παράσχει ικανοποιητικές εξηγήσεις, είναι απαράδεκτη η υποψηφιότητά του και για οποιαδήποτε άλλη προκήρυξη εφημεριακής θέσεως.

6. Ο μετά την ολοκλήρωση της κατά τα ανωτέρω διαδικασίας χειροτονούμενος, διορίζεται υπό του οικείου Μητροπολίτου στην προκηρυχθείσα οργανική θέση.

Άρθρο 8

Καθήκοντα Εφημερίου

1. Ο Εφημέριος καθίσταται στην Ενορία του και ενεργεί πάντοτε κατ' αναφορά προς τον οικείο Μητροπολίτη στην άσκηση της λειτουργικής, της πνευματικής και της γενικότερης ποιμαντικής διακονίας σε όλους τους τομείς του εφημεριακού έργου, συμφώνως προς τους Ιερούς Κανόνες και τις οδηγίες του Μητροπολίτου.

2. Ο Εφημέριος λειτουργεί μέσα στα όρια της ενορίας του, κατά τους Ιερούς Κανόνες, ως εξαιρετο υπόδειγμα για την πνευματική ζωή των πιστών και οφείλει να αποφεύγει ενέργεια ή παράλειψη, η οποία θα μπορούσε να προκαλέσει τον σκανδαλισμό των πιστών και διδάσκει με το λόγο και τα έργα όλους τους πιστούς. Ειδικότερα:

α. Τελεί απαρεγκλίτως και κατά την καθιερωμένη εκκλησιαστική τάξη τη Θεία Λειτουργία και όλα τα άλλα Ιερά Μυστήρια, τις παραδεδομένες ή άλλες τεταγμένες Ακολουθίες του εορταστικού κύκλου της Εκκλησίας και κάθε άλλη ιεροπραξία για τον αγιασμό των πιστών, ασκεί δε την πνευματική πατρότητα μόνο μετά από ανάθεση με Ενταλήτριο Γράμμα του οικείου Μητροπολίτου.

β. Μεριμνά για τις γενικότερες πνευματικές ή υλικές ανάγκες της ενορίας, για την υποστήριξη των αναξιοπαθούντων μελών της με οργανωμένες πρωτοβουλίες φιλανθρωπίας και κοινωνικής πρόνοιας και συνεργάζεται με τα άλλα ευαγή Ιδρύματα της Ιεράς Μητροπόλεως.

γ. Οργανώνει το γραφείο της ενορίας, φροντίζει για τις ποικίλες υποθέσεις της, συντάσσει και συμπληρώνει τον κατάλογο των ενοριτών, τηρεί με συνέπεια τα Βιβλία Πρωτοκόλλου, Πράξεων του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, Βαπτίσεων, Γάμων, Πιστοποιητικών αγαμίας και Κτηματολογίου, ενημερώνει όλους τους φακέλους του αρχείου και μεριμνά για τα ιερά κειμήλια και για τα άλλα κινητά και ακίνητα πράγματα της ενορίας.

3. Ο Εφημέριος οφείλει να φέρει την καθιερωμένη για τους Ορθοδόξους κληρικούς περιβολή και αμφίεση, να αποφεύγει δε κάθε αυθαίρετη μεταβολή ή την αποβολή της, να κατοικεί μόνιμως μέσα στα όρια της ενορίας του και δύναται, μετά από έγκριση του οικείου Μητροπολίτου, να κατοικεί έξω από αυτά. Επιπροσθέτως, δύναται να απουσιάζει εκτός ορίων της Ιεράς Μητροπόλεως για περισσότερες της μίας ημέρες κατόπιν άδειας του οικείου Μητροπολίτου, οφείλει να ασκεί τα εφημεριακά καθήκοντα, ως αυτά επιμερίζονται μεταξύ των Εφημερίων, εφόσον υπάρχουν πλείονες του ενός, συμφώνως προς τις οδηγίες του οικείου Μητροπολίτου, τόσο στη λειτουργική ζωή και στη διοίκηση της Ενορίας, όσο και στην εξυπηρέτηση των λειτουργικών αναγκών ενοριακών ή άλλων Ναών της Ιεράς Μητροπόλεως και τέλος να μη συμμετέχει σε ξένες προς την αποστολή της Εκκλησίας οργανώσεις, να μην

αναλαμβάνει κοσμικές φροντίδες, οι οποίες θα μπορούσαν να διαταράξουν την ενότητα των ενοριτών στην κοινωνία της πίστεως και στο σύνδεσμο της αγάπης.

4. Οι εφημέριοι τηρούν το ωράριο παρουσίας στον Ιερό Ναό, που καθορίζεται από την προϊσταμένη τους αρχή.

5. Τέλεση ιεροπραξίας στο έδαφος άλλης Ιεράς Μητροπόλεως χρήζει προηγούμενης αδειάς του Μητροπολίτου του εφημερίου, όσο και του Μητροπολίτου της επαρχίας υποδοχής. Το αυτό ισχύει και για θρησκευτικές δραστηριότητες ή θεολογικές ομιλίες του εφημερίου στο έδαφος άλλης Ιεράς Μητροπόλεως ακόμα και εάν γίνονται μετά από πρόσκληση τρίτων, σε σχέση με την οικεία Μητρόπολη, νομικών ή φυσικών προσώπων ή ενώσεων προσώπων κ.ο.κ.

6. Τα πάσης φύσεως καθήκοντα του εφημερίου, περιλαμβανομένης και της προεδρίας του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, εγκύρως ανατίθενται στον κληρικό, ακόμα και εάν δεν μισθοδοτείται από οποιαδήποτε πηγή, εφόσον αυτός συγκατατίθεται στο διορισμό του (συνταξιούχος ή άμισθος κληρικός).

Άρθρο 9

Δικαιώματα Εφημερίου

1. Ο Εφημέριος έχει όλα τα απορρέοντα από το λειτουργήμα του και την ενοριακή του θέση δικαιώματα, τα οποία ορίζονται από τους Ιερούς Κανόνες και τον Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας της Ελλάδος (ν. 590/1977) και αναφέρονται ειδικότερα:

α. Στην ισοβιότητα του εκκλησιαστικού του λειτουργήματος.

β. Στην μονιμότητα της ενοριακής του θέσεως, εκτός από τις ρητώς προβλεπόμενες νόμιμες ή κανονικές εξαιρέσεις.

γ. Στην μισθοδοσία, την κοινωνική ασφάλιση και τη συνταξιοδότηση για την άσκηση του λειτουργήματος.

δ. Στην χορήγηση των νομίμων μηνιαίων αδειών, συνεκτιμωμένων των ειδικών αναγκών των εορταστικών κύκλων και των εφημεριακών κενών, των αναρρωτικών αδειών και των αδειών λόγω σπουδών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 37 παρ. 9 του ν. 590/1977, ή μεταπτυχιακών, διδακτορικών ή μεταδιδακτορικών σπουδών, οι οποίες άδειες σπουδών δύνανται να χορηγούνται ή ανανεώνονται κατά τη διακριτική ευχέρεια και πνευματική κρίση του οικείου Μητροπολίτου, καθώς και των λοιπών αδειών (γονικών, άνευ αποδοχών για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους κ.λπ.), οι οποίες προβλέπονται για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους του Δημοσίου (Ν. 3528/2007), όπως εκάστοτε ισχύουν.

ε. Στη δωσιδικία συμφώνως προς τους Ιερούς Κανόνες και τη σχετική νομοθεσία.

2. Τα δικαιώματα των Εφημερίων ως προς τη βαθμολογική και μισθολογική κατάταξη, την μισθοδοσία, την ασφάλιση καθορίζονται από τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, εφόσον δεν ρυθμίζονται διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 10

Ποιμαντική επιμόρφωση και εκκλησιαστικές τιμές

1. Η μόρφωση και η επιμόρφωση των Εφημερίων καλύπτεται κατά τα εκάστοτε ισχύοντα.

2. Η Εκκλησία της Ελλάδος, η Αρχιεπισκοπή Αθηνών και οι Ιερές Μητροπόλεις δύνανται να ιδρύουν Επιμορφωτικές Σχολές ή Φροντιστήρια για την κατάρτιση και την ποιμαντική επιμόρφωση των Κληρικών. Η ίδρυση των Επιμορφωτικών Σχολών αποφασίζεται από την Δ.Ι.Σ. προς κάλυψη των αναγκών των Κληρικών μίας Ιεράς Μητροπόλεως ή ομάδας ομώνων Ιερών Μητροπόλεων, τα δε επιμορφωτικά προγράμματα προσαρμόζονται στις ειδικότερες ανάγκες κάθε κατηγορίας Κληρικών και οργανώνονται σε διαφορετικούς κύκλους κατόπιν σχετικής γνωμοδοτήσεως της Συνοδικής Επιτροπής επί της Εκκλησιαστικής Εκπαιδεύσεως και Επιμορφώσεως του Εφημεριακού Κλήρου. Η φοίτηση είναι υποχρεωτική και το Πιστοποιητικό Ποιμαντικής Επιμορφώσεως συνεκτιμάται στην αξιολόγηση των Εφημερίων και στην προαγωγή τους, εντάσσεται δε στον Κύκλο της Διά Βίου Μαθήσεως.

3. Οι διακρινόμενοι για την προσφορά τους εφημέριοι στην λειτουργική ζωή, την ποιμαντική διακονία, την πνευματική πρόοδο και τη φιλανθρωπική δράση της ενορίας τιμώνται από τον οικείο Μητροπολίτη με τις καθιερωμένες εκκλησιαστικές ή τιμητικές διακρίσεις, συμφώνως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις του Κανονισμού της Εκκλησίας της Ελλάδος 142/1999 (ΦΕΚ Α' 300/30.12.1999).

Άρθρο 11 Αξιολόγηση Εφημερίων

1. Εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους συντάσσεται έκθεση αξιολογήσεως του Εφημερίου. Στο πρώτο μέρος αυτής, ο Εφημέριος περιγράφει την εφημεριακή του διακονία. Στο δεύτερο μέρος αξιολογείται από τον Αρχιερατικό Επίτροπο της περιφέρειάς του και στο τρίτο από τον Πρωτοσύγκελλο ή τον Γενικό Αρχιερατικό Επίτροπο της οικείας Ιεράς Μητροπόλεως, της κρίσεως των ανωτέρω θεωρούμενης υπό του οικείου Μητροπολίτου. Η κατά τα ανωτέρω αξιολόγηση του Εφημερίου ενεργείται κατά τα κριτήρια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

2. Όταν ο Εφημέριος συμπληρώσει τον νόμιμο χρόνο για να κριθεί και προαχθεί βαθμολογικώς, το Μητροπολιτικό Συμβούλιο της οικείας Ιεράς Μητροπόλεως, ενεργώντας ως Υπηρεσιακό Συμβούλιο για τους Εφημέριους, διενεργεί την κρίση βάσει όλων των εκθέσεων αξιολογήσεως του κρινόμενου, οι οποίες συνετάγησαν κατά τα έτη μετά την τελευταία του κρίση.

3. Κατά την κρίση προαγωγής του Εφημερίου, το οικείο Μητροπολιτικό Συμβούλιο οφείλει να λάβει υπόψη του τα εξής κριτήρια:

α) Απόδοση στα γενικά εφημεριακά καθήκοντα, όπως αυτά ορίζονται από τους Ιερούς Κανόνες, τους Κανονισμούς, Αποφάσεις και τις Εγκυκλίους της Ιεράς Συνόδου και του οικείου Μητροπολίτου.

β) Απόδοση στα ειδικά εφημεριακά καθήκοντα, τα οποία του αναθέτει ο οικείος Μητροπολίτης, όπως του Προέδρου του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, του υπευθύνου νεότητας, του υπευθύνου φιλανθρωπικού έργου κ.ά. Στην περίπτωση αυτή αξιολογείται επιπλέον στην Έκθεση Αξιολογήσεως (τέταρτο μέρος) και από τον Γενικό Υπεύθυνο της αντίστοιχης Ειδικής Ποιμαντικής Δραστηριότητας, αν υπάρχει.

γ) Τυχόν πειθαρχικές ποινές.

δ) Επιμόρφωση από πιστοποιημένους φορείς.

4. Κατά της αποφάσεως του οικείου Μητροπολιτικού Συμβουλίου για την περί βαθμολογικής προαγωγής ή μη του Εφημερίου κρίση του, δικαιούται ο Εφημέριος να ασκήσει προσφυγή ενώπιον της Δ.Ι.Σ., η οποία κρίνεται κατόπιν σχετικής γνωμοδοτήσεως της Συνοδικής Επιτροπής επί των Δογματικών και Νομοκανονικών Ζητημάτων.

5. Έκθεση Αξιολογήσεως του παρόντος συντάσσεται και για τους Διακόνους. Επίσης η έκθεση του παρόντος συντάσσεται και τους Ιεροκήρυκες του ν. 817/1978 και τους Ιεροκήρυκες του ν. 1811/1988, οι οποίοι αξιολογούνται κατά τις διατάξεις της παρούσης, ένεκα της λειτουργικής, διδακτικής και ποιμαντικής φύσεως της Ιερωσύνης και της ειδικής αυτών διακονίας και η έκθεση υποβάλλεται στη Δ.Ι.Σ. διά τα κατ' αυτήν.

6. Ο τύπος της Εκθέσεως Αξιολογήσεως των κληρικών περιέχεται στο Παράρτημα του παρόντος, του οποίου αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα.

7. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατός ο ορισμός του πρώτου ή του δεύτερου αξιολογητή, ή και των δύο, είτε επειδή δεν υφίστανται Αρχιερατικοί Επίτροποι, είτε επειδή ο οικείος Μητροπολίτης δεν έχει διορίσει Πρωτοσύγκελλο ή Γενικό Αρχιερατικό Επίτροπο, είτε επειδή ο κρινόμενος είναι ο ίδιος ο Πρωτοσύγκελλος ή ο Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος ή κάποιος από τους Αρχιερατικούς Επιτρόπους, είτε επειδή υφίστανται βάσιμες υπόνοιες μεροληψίας εκ μέρους κάποιου αξιολογητή και αυτός δηλώνει ότι απέχει ή πρέπει να εξαιρεθεί, ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, τότε ορίζεται με πράξη του Μητροπολίτου ως αξιολογητής έτερος κληρικός.

8. Το πρώτο μέρος της Εκθέσεως Αξιολογήσεως συντάσσεται από τον ίδιο τον αξιολογούμενο κληρικό. Ο αξιολογούμενος κληρικός δεν αποτελεί μόνον το αντικείμενο της αξιολογήσεως, αλλά συμμετέχει σ' αυτήν εκφέροντας τον δικό του λόγο και καταθέτοντας τη δική του άποψη. Προς τούτο δηλώνονται τα στοιχεία του προσώπου και η υφιστάμενη υπηρεσιακή κατάσταση, καθώς και οι βασικοί τίτλοι σπουδών, που λαμβάνονται υπόψη για την κατάταξη του κληρικού σε μισθολογική κατηγορία (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ).

9. Κατόπιν ο κληρικός περιγράφει: α) τα καθήκοντά του κατά τον χρόνο της αξιολογήσεως (δηλαδή κατά το παρελθόν έτος), καθώς και την ανταπόκρισή του σε αυτά, β) τις δυσκολίες τις οποίες αντιμετώπισε κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του, και γ) την τυχόν επιμόρφωσή του, η οποία πραγματοποιήθηκε κατά την υπό αξιολόγηση περίοδο, από πιστοποιημένους φορείς είτε από συνέδρια, επιμορφωτικά προγράμματα κ.λπ.

10. Το πρώτο μέρος κατακλείεται με την αυτοβαθμολόγηση του αξιολογούμενου κληρικού στα επί μέρους κριτήρια, τα οποία εν συνεχεία θα βαθμολογήσουν οι αξιολογητές. Η βαθμολογία του κληρικού από τον ίδιο δεν λαμβάνεται υπόψη από τους βαθμολογητές και δεν συνυπολογίζεται κατά τον προσδιορισμό του μέσου όρου της βαθμολογίας, η οποία λαμβάνεται υπόψη για τον σχηματισμό κρίσεως του Μητροπολιτικού Συμβουλίου.

11. Η συμπλήρωση του εντύπου πρώτα από τον αξιολογούμενο και έπειτα από τους αξιολογητές, γίνεται σύμφωνα με όσα διαλαμβάνονται στην παρούσα και με σημείωση πραγματικών γεγονότων και στοιχείων. Προσωπικοί χαρακτηρισμοί ή υποθέσεις δέον όπως αποφεύγονται. Η βαθμολογία πρέπει να είναι αντικειμενική, προσεκτική και με μεγάλη διάκριση εκ μέρους των αξιολογητών. Δεν είναι δυνατόν να βαθμολογούνται όλοι με την ίδια βαθμολογία, διότι με τον τρόπο αυτό αδικούνται οι εργατικοί και επαναπαύονται οι ράθυμοι.

12. Το δεύτερο μέρος της Εκθέσεως Αξιολογήσεως συντάσσεται από τον πρώτο αξιολογητή.

13. Ο βαθμολογητής λαμβάνει υπόψη του ότι η αξιολόγηση κληρικού είναι εξ ορισμού δυσχερής, ότι υφίστανται τμήματα της ποιμαντικής διακονίας εξ αρχής απόρρητα ή καλυπτόμενα από την αναγκαία διάκριση, ώστε να μη καθίστανται εμφανή (π.χ. το απόρρητο της Εξομολογήσεως, η προστασία προσωπικών δεδομένων των βοηθουμένων από τις προνοιακές δραστηριότητες της Εκκλησίας) και ότι, εν όψει των ανωτέρω, η αξιολόγηση απαιτεί διάκριση, αντικειμενικότητα και σφαιρικότητα. Η αξιολόγηση διατυπώνεται σε βαθμολογική κλίμακα 0 έως 10 και απαιτείται σαφής και συγκεκριμένη αιτιολογία της με πραγματικά στοιχεία, χωρίς αόριστες εκτιμήσεις ή γενικόλογους χαρακτηρισμούς.

14. Πρώτο βαθμολογούμενο κριτήριο είναι η απόδοση του κληρικού στα γενικά εφημεριακά καθήκοντα, συνδεδεμένη άμεσα με την κατάρτιση αυτού, νοούμενη όχι μόνον ως απόκτηση

τίτλων σπουδών, αλλά κυρίως ως γνώση και βίωση της εκκλησιαστικής εμπειρίας. Στις τρεις υποομάδες ελέγχεται: α) η διαρκής κατάρτιση και ενημέρωση του κληρικού, β) η δυνατότητα εξωτερικεύσεως και μεταλαμπαδεύσεως των θεολογικών γνώσεων και των πνευματικών εμπειριών, αλλά και γ) η συνέπεια κατά την άσκηση των εφημεριακών καθηκόντων (φυσική παρουσία του κληρικού στον Ιερό Ναό, συνέπεια στην τέλεση των Ακολουθιών και των ποιμαντικών δραστηριοτήτων, ανταπόκριση στις απαιτήσεις της Ενορίας κ.λπ.).

15. Δεύτερο βαθμολογούμενο κριτήριο είναι η ποιμαντική διακονία, όπως αυτή διαπιστώνεται στην πράξη (ειδικά εφημεριακά καθήκοντα). Στις τρεις υποομάδες βαθμολογείται: α) η διακονία στο παγιωμένο ποιμαντικό, κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο, όπως αυτό προσδιορίζεται από τους Ιερούς Κανόνες και το Τυπικό της Εκκλησίας, τις Εγκυκλίους της Ιεράς Συνόδου και του επιχώριου Μητροπολίτου, αλλά και την εντόπια συνήθεια και πρακτική, β) η ικανότητα ανταποκρίσεως σε ειδικές συνθήκες και έκτακτες ποιμαντικές καταστάσεις, εφόσον υπάρξουν, οπότε και αποτυπώνεται ο ζήλος και η πιστότητα στο ιερατικό καθήκον, και γ) βαθμολογείται ό,τι εξωτερικεύει την ιεραποστολική διάθεση και επιθυμία με την ανάληψη πρωτοβουλιών, την εφαρμογή καινοτόμων ποιμαντικών μεθόδων, αλλά και την εφευρετικότητα με την υποβολή και υλοποίηση προτάσεων για στοχευμένη ποιμαντική δράση.

16. Σημαντικό στοιχείο του αξιολογούμενου είναι η προσεγμένη, φιλάδελφη και πνευματική συμπεριφορά αξιολογούμενη κατά σειρά προτεραιότητας ως εξής:

α) πρωτίστως βαθμολογείται η συμπεριφορά και συνεργασία με τον επιχώριο Μητροπολίτη, αλλά και τα διοικητικά όργανα της οικείας Ιεράς Μητροπόλεως,

β) πέραν της αρμόζουσας συμπεριφοράς και συνεργασίας με την οικεία εκκλησιαστική αρχή, ως απαραίτητη αξιολογείται και η δέουσα συμπεριφορά προς το Χριστεπώνυμο πλήρωμα, ώστε να προσωποποιεί τον Ιερέα ως πατέρα του,

γ) ομοίως, βαθμολογείται και η συμπεριφορά και συνεργασία με συνεφημερίους και τοπικές αρχές.

17. Στοιχείο, το οποίο βαθμολογεί ο πρώτος βαθμολογητής είναι και η επιμόρφωση, αξιολογούμενη κατά σειρά προτεραιότητας ως εξής:

α) πρωτίστως επιβάλλεται να λαμβάνεται υπόψη η επιμόρφωση, η οποία πραγματοποιείται από πιστοποιημένους προς τούτο φορείς. Οι βεβαιώσεις τέτοιων φορέων λαμβάνονται υπόψη και αυτοτελώς κατά τις βαθμολογικές προαγωγές των κληρικών, ιδίως σε περιπτώσεις ισοβαθμίας,

β) ως εξαιρετική επίδοση λογίζεται η συμμετοχή του κληρικού ως ομιλητή σε συνέδριο, το συγγραφικό έργο (π.χ. αρθρογραφία, έκδοση βιβλίων), η ενεργός συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα της Μητροπόλεως (π.χ. καθηγητής Σχολής Βυζαντινής Μουσικής, Σχολής Γονέων κ.λπ.),

γ) η συμμετοχή στα κατά τόπους επιμορφωτικά σεμινάρια, ημερίδες και Ιερατικές Συνάξεις ή συνέδρια των Ιερών Μητροπόλεων λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση του Κληρικού, ασχέτως εάν χορηγείται βεβαίωση από πιστοποιημένο φορέα επιμορφώσεως, και χαρακτηρίζεται ως εξαιρετική επίδοση και βαθμολογείται αναλόγως.

18. Τέλος, ο πρώτος αξιολογητής δύναται να καταθέσει τις κατά την κρίση του προτάσεις ή παρατηρήσεις για τη βελτίωση της αποδόσεως του αξιολογούμενου. Αυτό το τμήμα δεν βαθμολογείται, ούτε λαμβάνεται υπόψη κατά την κρίση προαγωγής του εφημερίου από το Μητροπολιτικό Συμβούλιο. Οι προτάσεις και παρατηρήσεις παρίστανται ως αφορμή προτροπής προς τον αξιολογούμενο,

από κάποιον, κατά τεκμήριο εμπειρότερό του, κληρικό και διατυπώνονται μετά προσοχής.

19. Το τρίτο μέρος της Εκθέσεως Αξιολογήσεως συντάσσεται από τον δεύτερο αξιολογητή. Τα ανωτέρω για τον τρόπο βαθμολογήσεως από τον πρώτο βαθμολογητή, ισχύουν αναλόγως και για τον δεύτερο. Σε περίπτωση αποκλίσεως της βαθμολογίας του δευτέρου από τον πρώτο αξιολογητή, η οποία υπερβαίνει τις δύο μονάδες, ο δεύτερος αξιολογητής οφείλει να αιτιολογήσει ειδικώς την απόκλιση του. Η ειδική αιτιολογία της απόκλισης πρέπει να στηρίζεται σε πραγματικά στοιχεία.

20. Εάν στον Εφημέριο έχει ανατεθεί θέση ευθύνης (π.χ. Προεδρία Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, ευθύνη Φιλοπτώχου Ταμείου, ευθύνη Νεότητας, ευθύνη κάποιου Ιδρύματος, κ.λπ.) η απόδοση σε αυτήν αξιολογείται ειδικώς από τον γενικώς αρμόδιο της οικείας Ιεράς Μητροπόλεως για τη συγκεκριμένη διακονία (για τα ανωτέρω παραδείγματα αντιστοίχως, από τον Πρωτοσύγκελλο ή Γενικό Αρχιερατικό Επίτροπο, από τον υπεύθυνο του Γενικού Φιλοπτώχου Ταμείου, από τον υπεύθυνο του Γραφείου Νεότητας κ.λπ.). Σε περίπτωση κατά την οποία σε έναν Εφημέριο έχουν ανατεθεί περισσότερα του ενός ειδικά εφημεριακά καθήκοντα, τότε αξιολογείται βαθμολογούμενος διαδοχικώς από τους αντιστοίχους αρμοδίους και εξάγεται ο μέσος όρος.

21. Στο τέλος της Εκθέσεως Αξιολογήσεως και προ της θεώρησής της από τον οικείο Μητροπολίτη, αναγράφονται οι ποινές, οι οποίες κατεγνώσθησαν σε βάρος του αξιολογούμενου Κληρικού κατά το παρελθόν έτος. Οι ποινές δεν υπόκεινται σε (αρνητική) βαθμολόγηση. Καταχωρίζονται και λαμβάνονται υπόψη από το Μητροπολιτικό Συμβούλιο.

22. Η Έκθεση Αξιολογήσεως του Εφημερίου ολοκληρώνεται με την θεώρησή της από τον οικείο Μητροπολίτη.

23. Ο αξιολογούμενος έχει δικαίωμα μελέτης της συμπληρωμένης Έκθεσης Αξιολογήσεώς του ή λήψεως αντιγράφου αυτής με έξοδά του, εάν το ζητήσει.

Άρθρο 12 Μεταθέσεις Εφημερίων

1. Εφημέριος μετατίθεται:

α) Ύστερα από αίτησή του.

β) Με απόφαση της Δ.Ι.Σ., υστερά από αιτιολογημένη πρόταση του οικείου Μητροπολίτου, εφόσον η περαιτέρω παραμονή του Εφημερίου στην ενορία αποβαίνει ασύμφορος για την πνευματική της ζωή. Η Δ.Ι.Σ. προσκαλεί σε ακρόαση τον Εφημέριο πριν την λήψη της αποφάσεώς της. Ο συνολικός αριθμός των με αυτή τη διαδικασία μετατιθέμενων δεν μπορεί να υπερβαίνει κατ' έτος τους τρεις κατά Ιερά Μητρόπολη, στη δε Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών τους δέκα.

γ) Λόγω ποινής επιβαλλομένης τελεσιδικώς υπό του Συνοδικού Δικαστηρίου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Νόμο περί Εκκλησιαστικών Δικαστηρίων (άρθρο 37 παρ. 7 του ν. 590/1977).

2. Αμοιβαία μετάθεση Εφημερίων που έχουν τα ίδια προσόντα μεταξύ δυο ενοριών της αυτής Μητροπόλεως συντελείται με τη συγκατάθεση των μετατιθεμένων και Πράξη του οικείου Μητροπολίτου.

Άρθρο 13

Απόσπαση Εφημερίων Απόσπαση Εφημερίου σε άλλη κενή οργανική θέση δεν μπορεί να παραταθεί πέραν των τριών μηνών συνεχώς ή διακεκομμένως μέσα στο ίδιο έτος, εκτός αν η απόσπαση γίνεται ύστερα από αίτησή του ή με τη συγκατάθεσή του (άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 590/1977). Επιτρέπεται υπό τους όρους του προηγούμενου εδαφίου απόσπαση εφημερίων και σε Ιερό Προσκύνημα για κάλυψη των πνευματικών και διοικητικών αναγκών του ή και σε άλλη Ιερά Μητρόπολη, εφόσον υφίσταται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οικείου Μητροπολίτου, για ορισμένο διάστημα, δυνάμενο να ανανεωθεί.

Άρθρο 14 Αφυπηρέτηση Εφημερίων

1. Οι Εφημέριοι μπορούν να αποχωρούν της υπηρεσίας ύστερα από αίτησή τους μετά τη συμπλήρωση του 70ού έτους της ηλικίας τους, ως και 35ετή πλήρη εφημεριακή υπηρεσία, ή και σε προγενέστερο χρόνο, εφόσον υφίσταται ανικανότητα προς εκτέλεση των εφημεριακών τους καθηκόντων λόγω νόσου πνευματικής ή σωματικής, η οποία πιστοποιείται αρμοδίως σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται αναλογικώς επί των πολιτικών δημοσίων διοικητικών υπαλλήλων. Η πιστοποίηση αυτή προκαλείται είτε με αίτηση του Εφημερίου, είτε με ενέργεια του οικείου Μητροπολίτου, προς την αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή του άρθρου 165 του ν. 3528/2007, όπως ισχύει.

2. Μετά την κατά τα ανωτέρω διαπίστωση της ανικανότητας, ο οικείος Μητροπολίτης διορίζει προσωρινό Εφημέριο μέχρι την πλήρωση της θέσεως κατά τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

Ως προς την αφυπηρέτηση των Εφημερίων των Κοιμητηρίων εφαρμόζεται ειδικότερα το άρθρο 14 παρ. 9 του Κανονισμού 8/1979, όπως ισχύει.

3. Η ιδιότητα του θρησκευτικού λειτουργού, η πνευματική σχέση και η κανονική εξάρτηση του Κληρικού από τον οικείο Μητροπολίτη δεν παύει, λόγω της αφυπηρετήσεώς του ως εφημερίου.

Άρθρο 15 Παύση Εφημερίων

Ο Εφημέριος, πλην των περιπτώσεων αφυπηρετήσεως που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, παύεται από της θέσεως του:

α) Λόγω ποινής, σύμφωνα με τον Νόμο περί Εκκλησιαστικών Δικαστηρίων.

β) Εάν επιδείξει συμπεριφορά αντίθετη προς τις υπηρεσιακές του υποχρεώσεις, όπως εάν εγκαταλείψει τη θέση του χωρίς άδεια πέραν των 30 ημερών αδικαιολογήτως, ή εάν δεν συμμορφωθεί προς νομίμως γενομένη απόσπαση. Ουσιώδη τύπο της σχετικής Πράξεως του Μητροπολίτου αποτελεί στις περιπτώσεις αυτές η προηγούμενη κλήση του Εφημερίου να απολογηθεί ή να παράσχει εξηγήσεις.

γ) Εάν Εφημέριος, ο οποίος κατέχει θέση δημοσίου υπαλλήλου και μετατεθεί, αποσπασθεί ή μεταταχθεί ως υπάλληλος σε άλλη περιφέρεια, με συνέπεια να καθίσταται αδύνατη η εκτέλεση των εφημεριακών του καθηκόντων και εφόσον δεν έχει δοθεί συγκατάθεση ώστε να εκδοθεί Απολυτήριο Γράμμα για την ένταξή του στη Μητρόπολη του τόπου μεταθέσεως, αποσπάσεως ή μετατάξεώς του.

Άρθρο 16
Απόλυση Εφημερίων

1. Ο οικείος Μητροπολίτης δεν δύναται να χορηγήσει Απολυτήριο Γράμμα προς τον Εφημέριο, προκειμένου αυτός να ενταχθεί στη δικαιοδοσία άλλης Ιεράς Μητροπόλεως, εάν προηγουμένως δεν έχει την έγγραφη συγκατάθεση του Μητροπολίτου του τόπου της νέας εγκαταστάσεως του Κληρικού (άρθρο 56 παρ. 6 του ν. 590/1977).

2. Τυχόν Απολυτήριο Γράμμα χωρίς αναφορά της Ιεράς Μητροπόλεως προορισμού του Εφημερίου ή χωρίς την συγκατάθεση του Αρχιερέως του τόπου, στον οποίο ο Κληρικός θα εγκατασταθεί, είναι άκυρο.

3. Προκειμένου περί Εφημερίου ιερομονάχου απαιτείται προ της εκδόσεως του Απολυτηρίου Γράμματος και η βεβαίωση περί της αποδοχής του υπό της Ιεράς Μονής και αποδοχής της εγγραφής του στο Μοναχολόγιο της Ιεράς Μονής, στην οποία πρόκειται να εγγραφεί.

Άρθρο 17

Χειροτονία ως Εφημερίων εν ενεργεία ή συνταξιούχων (δημοσίων ή ιδιωτικών) υπαλλήλων

1. Συνταξιούχοι πρώην δημόσιοι ή ιδιωτικοί κ.λπ. υπάλληλοι, οι οποίοι έχουν τα κανονικά και νόμιμα προσόντα και δεν υπερέβησαν το 70ό έτος της ηλικίας τους, εφόσον είναι απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαιδύσεως, μπορούν να χειροτονηθούν και να τοποθετηθούν σε κενές εφημεριακές θέσεις, κωμοπόλεων ή χωρίων, με πληθυσμό κάτω των 5.000 κατοίκων, κατά την τελευταία απογραφή. Ως προς τη μισθοδοσία των ανωτέρω εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας. Προ της χειροτονίας τους υποχρεούνται αυτοί να παρακολουθήσουν ταχύρρυθμη εκκλησιαστική επιμόρφωση σε πιστοποιημένο φορέα.

2. Απασχολούμενοι ως εργατοτεχνικό προσωπικό ή υπάλληλοι στον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα ή σε ελευθέρια επαγγέλματα, εφόσον η φύση της απασχολήσεώς τους δεν αντίκειται στην ιδιότητα του ορθοδόξου Κληρικού, κατά τις προβλέψεις της αριθμ. 2812/2005 σχετικής Εγκυκλίου της Ιεράς Συνόδου, και έχουν τα απαιτούμενα κανονικά και νόμιμα προσόντα, μπορούν να χειροτονηθούν και να τοποθετηθούν ως Εφημέριοι σε κενές εφημεριακές θέσεις, διατηρώντας την απασχόλησή τους. Κατά την ανωτέρω Εγκύκλιο της Ιεράς Συνόδου συμβατές με την ιδιότητα του Κληρικού απασχολήσεις, οι οποίες δύνανται να εξασκούνται εκ παραλλήλου με την εφημεριακή ιδιότητα, είναι: α. παραδοσιακά επαγγέλματα: αγροτικά π.χ. αγρότη, αλιέως, κτηνοτρόφου, πτηνοτρόφου, μελισσοκόμου, ή του κηροπλάστη κ.λπ., β. τα τεχνικά επαγγέλματα: π.χ. του ξυλουργού, επιπλοποιού, υποδηματοποιού κ.λπ., γ. του τεχνικού ηλεκτρικών, ηλεκτρονικών, υπολογιστικών ή υδραυλικών δικτύων κ.λπ.), οι υπαλληλικές εργασίες (υπαλληλικές θέσεις με σχέση εργασίας ή δημοσίου δικαίου στον ιδιωτικό τομέα ή και στο δημόσιο τομέα ως πολιτικό προσωπικό), τα επιστημονικά επαγγέλματα (α. εκπαιδευτικά: διδάσκαλοι, καθηγητές σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, β. ερευνητικά: φυσικοί, χημικοί, βιολόγοι, μεταλλειολόγοι, γεωλόγοι, σεισμολόγοι, γεωχημικοί, μετεωρολόγοι, αστροφυσικοί κ.ά., ιατρικά επαγγέλματα: άπαντα επιτρέπονται, πλην του γυναικολόγου και του ιατροδικαστή, δ. επαγγέλματα κοινωνικής και ανθρωπιστικής φύσεως: ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, νοσηλευτές κ.λπ., ε. τα νομικά επαγγέλματα δεν επιτρέπονται, εκτός της σχετικής με την νομική επιστήμη διδακτικής ή/και ερευνητικής δραστηριότητας), ενώ δεν συμβιβάζονται δραστηριότητες που απαγορεύονται σε κληρικό κατά το κανονικό δίκαιο της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας του Χριστού (:α) κανόνες ΜΔ' των Αγίων Αποστόλων, ΙΖ' της Α' Οικουμενικής Συνόδου, Ι' της Πενθέκτης, Δ' της εν Λαοδικεία και Ε' της εν Κερθαγένη Συνόδου, β) κανόνες Θ' και ΟΣΤ' της Πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου, ΚΔ' της εν Λαοδικεία και ΜΖ' της εν Κερθαγένη Συνόδου, γ) κανόνες ΜΒ' των Αγίων Αποστόλων, ΚΔ' και Ν' της Πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου, δ) κανόνες ΝΑ' της Πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου και ΝΓ' της εν Κερθαγένη Συνόδου, ε) κανόνες ΞΑ' της Πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου, ΚΔ' της εν Αγκύρα και ΛΣΤ' της εν Λαοδικεία Συνόδου, ΠΓ' του Μ.

Βασιλείου, στ) κανόνες ΣΤ' και ΠΓ' των Αγίων Αποστόλων, Γ' και Ζ' της Δ' Οικουμενικής Συνόδου, Ι' της Ζ' Οικουμενικής Συνόδου).

Άρθρο 18

Πλήρωση ειδικών εφημεριακών θέσεων

Ο διορισμός Εφημερίων σε Ιερούς Ναούς κοιμητηρίων ή φιλανθρωπικών, νοσηλευτικών, εκπαιδευτικών, σωφρονιστικών κ.λπ. φορέων και ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένου και του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου, διενεργείται από τον οικείο Μητροπολίτη, μεταξύ όσων έχουν τα απαιτούμενα από τον παρόντα Κανονισμό προσόντα Κληρικών για την περιοχή, όπου οι Ιεροί Ναοί ευρίσκονται, αξιολογούνται δε κατά τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 19

Εφημέριοι – Ιεροκήρυκες

1. Ασχέτως του αριθμού οικογενειών μιας ενορίας, εφόσον οι πνευματικές ανάγκες της απαιτούν τον διορισμό Κληρικού καταλλήλου για το κήρυγμα, την εξομολόγηση, την κατηχητική διακονία και τα παρόμοια, δύναται ο οικείος Μητροπολίτης να διορίζει, ως «Εφημέριο – Ιεροκήρυκα», κληρικό κατάλληλο από όσους Ιερομόναχους είναι εγγεγραμμένοι στα Μοναχολόγια των Ιερών Μονών της οικείας Ιεράς Μητροπόλεως και έχουν τα νόμιμα προσόντα. Ο «Εφημέριος – Ιεροκήρυκας» εντασσόμενος σε μισθολογική κατηγορία βάσει των προσόντων του, δύναται να ασκεί τα ως άνω καθήκοντα σε περισσότερες από μία έως και δέκα ενορίες. Ο διοριζόμενος ως «Εφημέριος – Ιεροκήρυκας» κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου περιορίζεται αποκλειστικώς στα ανωτέρω πνευματικά καθήκοντα χωρίς ανάμειξη στα καθήκοντα και δικαιώματα των Εφημερίων.

2. Εκλιπουσών των πνευματικών αναγκών του διορισμού των κατά τα ανωτέρω Εφημερίων, ο οικείος και διορίσας αυτούς Μητροπολίτης δύναται να ανακαλέσει το διορισμό τους.

Άρθρο 20

Διορισμός Διακόνων

1. Οργανικές θέσεις Διακόνων σε ενοριακούς Ιερούς Ναούς υφίστανται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το ν.δ. 1398/1973 (ΦΕΚ Α' 112/23.5.1973), όπως ισχύει.

2. Επιτρέπεται χειροτονία εγγάμου ως Διακόνου για την κάλυψη κενής οργανικής θέσεως. Μοναχοί χειροτονούνται Διάκονοι για την κάλυψη τελετουργικών αναγκών της Ιεράς Μονής, στο μοναχολόγιο της οποίας είναι εγγεγραμμένοι ως μοναχοί ή ευρύτερα της Ι. Μητροπόλεως. Η κατά παράβαση της παρούσας διατάξεως τελούμενη χειροτονία είναι αντικανονική ως απολελυμένη.

3. Ο διορισμός των Διακόνων διενεργείται με απόφαση του οικείου Μητροπολίτου, κατά τις προβλέψεις του ν.δ. 1398/1973, εφαρμοζομένων σε αυτούς κατ' αναλογίαν των διατάξεων των άρθρων 4, 5 και 7 έως και 17 του παρόντος Κανονισμού.

4. Τα του βαθμολογίου, της μισθοδοσίας, της ασφαλίσεως και της συνταξιοδοτήσεως των Διακόνων των ενοριακών Ιερών Ναών διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

5. Τα πάσης φύσεως καθήκοντα του διακόνου εγκύρως ανατίθενται σε αυτόν ακόμα και εάν δεν μισθοδοτείται από οποιαδήποτε πηγή, εφόσον αυτός συγκατατίθεται στον διορισμό του.

Άρθρο 21 Διορισμός Ιεροκληρύκων

1. Οργανικές θέσεις Ιεροκληρύκων στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών και στις Ιερές Μητροπόλεις υφίστανται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το άρθρο 25 του ν. 817/1978.

2. Στις θέσεις αυτές διορίζονται με απόφαση του οικείου Μητροπολίτου, άγαμοι Κληρικοί, απόφοιτοι Ορθόδοξης Θεολογικής Σχολής ή των τμημάτων Ιερατικών Σπουδών των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών. Ως προς τη μισθοδοσία, την ασφάλιση και τη συνταξιοδότηση αυτών εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

3. Εφημέριοι, έχοντας τα προς τούτο νόμιμα προσόντα, δύνανται να μετατάσσονται σε κενές οργανικές θέσεις Ιεροκληρύκων των Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος και αντιστρόφως, δι' αποφάσεως της Δ.Ι.Σ., δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου και συμφώνου γνώμης του οικείου Μητροπολίτου.

Άρθρο 22 Ειδική διάταξη

Οι λαϊκοί εκκλησιαστικοί υπάλληλοι, οι κατέχοντες θέσεις εκ μετατροπής οργανικών διακονικών θέσεων και, κατά τις κείμενες διατάξεις, μισθοδοτούμενοι υπό του Δημοσίου υπάγονται στις διατάξεις του Κανονισμού 5/ 1978 «Περί Κώδικος Εκκλησιαστικών Υπαλλήλων» (ΦΕΚ Α' 48/3.4.1978), σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 20 του ν. 1476/1984 (ΦΕΚ 136 Α').

Άρθρο 23

Κατάργηση αντιθέτων διατάξεων Κάθε γενική ή ειδική διάταξη Κανονισμού, η οποία αντίκειται στον παρόντα Κανονισμό καταργείται.

Άρθρο 24 Έναρξη ισχύος του Κανονισμού

Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού αρχίζει από την ημέρα της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και το περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ο παρών Κανονισμός να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στο επίσημο δελτίο της Εκκλησίας της Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2018

Ο Πρόεδρος

† Ο Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ